

НАРЕДБА № 6 ОТ 26 МАРТ 1999 Г. ЗА РЕДА И НАЧИНА ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА, ИЗПУСКАНИ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ ОБЕКТИ С НЕПОДВИЖНИ ИЗТОЧНИЦИ

Издадена от Министерството на околната среда и водите

Обн. ДВ. бр.31 от 6 Април 1999г., изм. ДВ. бр.52 от 27 Юни 2000г., изм. ДВ. бр.93 от 21 Октомври 2003г., изм. ДВ. бр.34 от 29 Април 2011г.

Глава първа. ЦЕЛИ И ОБХВАТ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат редът и начинът за извършване на измервания на емисиите (концентрациите на вредни вещества в отпадъчните газове), изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, наричани по-нататък само "измервания".

(2) В съответствие със съвременното равнище на развитие на средствата и методите за измерване тази наредба установява изисквания към:

1. процедурите за извършване на измервания, включително използваните методи и средства за измерване;

2. (нова - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) осигуряването и контрола на качеството на измерванията;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) регистрирането, обработката, съхранението и предоставянето на резултатите и данните от измерванията на контролните органи;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) други технически и експлоатационни условия, свързани с извършването на измервания.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Измерванията се извършват за проверка на спазването на нормите за допустими емисии (НДЕ), установени:

1. с наредбите по чл. 9, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ);

2. на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 или 2 ЗЧАВ;

3. с наредбите по чл. 15, ал. 2 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО);

4. с издадените комплексни разрешителни по чл. 117, ал. 1 - 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС);

5. с решенията по ОВОС.

Чл. 2. На измервания на съдържащите се в тях емисии подлежат всички организирани производствени и/или вентилационни газови потоци, изпускани в атмосферния въздух от обектите с неподвижни източници на емисии, наричани по-нататък "обекти".

Глава втора. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 3. (1) По смисъла на тази наредба измерванията могат да бъдат:

1. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) контролни измервания - извършвани от компетентните органи по чл. 24, т. 1 ЗЧАВ или от акредитирани лаборатории за

изпитване;

2. собствени измервания - непрекъснати (автоматични) или периодични, извършвани от собственика или ползвателя на обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) За извършване на собствени непрекъснати и собствени периодични измервания се използват средства за измерване, които притежават:

1. сертификат (доклад) за проверка на функционалната годност на автоматичната апаратура, извършена от страна - членка на Европейския съюз (ЕС);

2. сертификат (доклад) за електромагнитна съвместимост, издаден от фирмата - производител на съответната апаратура, в съответствие с изискванията на Директивата за електромагнитна съвместимост 89/336/ЕС и БДС EN 61326:2006;

3. сертификат за качество БДС EN ISO 9001:2008.

4. сертификат на производителя за първоначално калибриране;

5. свидетелство за калибриране, издадено от акредитирана лаборатория за калибриране, притежаваща сертификат, издаден от следните органи:

а) изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" (ИА БСА);

б) национални метрологични институти;

в) национален орган за акредитация, страна по Многостранното споразумение на Европейската организация за акредитация или Международна организация за акредитация на лаборатории в област калибриране.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Собственикът или ползвателят на обекта извършва периодична проверка и проверка за правилното калибриране на средствата за измерване (СИ), използвани за провеждане на собствени непрекъснати и периодични измервания, при условията и по реда на Закона за измерванията и в съответствие с предписанията на компетентните органи по чл. 24, т. 1 ЗЧАВ, но не по-малко от един път в рамките на съответната календарна година и след всеки капитален ремонт.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Собственикът или ползвателят на обекта възлага провеждането на собствените периодични измервания на акредитирани лаборатории за изпитване при спазване на регламентираните срокове и условия.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) При условията на ал. 1, т. 1 или ал. 4 акредитирани лаборатории за изпитване при извършване на контролни, респективно собствени периодични измервания, са лабораториите, притежаващи сертификат за акредитация, издаден от ИА БСА.

Чл. 4. Всички разходи по осигуряване на собствените измервания, включително средствата за измерване, както и разходите, свързани с оборудването и поддържането в техническа изправност на точките за пробовземане, необходими за извършване на контролните измервания, се заплащат от собственика или ползвателя на обекта с неподвижни източници.

Чл. 5. Собственикът или ползвателят на обекта е длъжен да осигури неограничен достъп на компетентните органи по чл. 24, т. 1 ЗЧАВ до обектите с неподвижни източници на емисии и до всички документи и данни, имащи отношение към емисиите, изпускани в атмосферния въздух от дадения обект, както и да оказва съдействие на компетентните органи или лицата и лабораториите по чл. 3, ал. 5 при провеждане на контролни измервания.

Чл. 6. (1) Всички измервания се извършват по регламентираните методи за определяне на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух съгласно

разпоредбите на чл. 25, ал. 1, т. 1 и ал. 2 ЗЧАВ.

(2) Регламентирани методи за измерване на емисии са установените със стандартизационни документи или, при липса на такива, с методики, утвърдени от министъра на околната среда и водите.

Чл. 7. (1) Измерванията се извършват чрез средства и методи за измерване, които отговарят на съвременното равнище на развитие на последните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Методите, средствата и обхвата на измерване, използвани при извършване на собствени измервания, се съгласуват с Регионалната инспекция по околна среда и води (РИОСВ), на чиято територия е разположен обектът.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Методите, средствата и обхватът на измерване по ал. 2, използвани при извършване на собствени непрекъснати измервания, се съгласуват от съответната РИОСВ, след което се изпращат за съгласуване от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС).

Чл. 8. Разработването на съответните стандартизационни документи с оглед изпълнение разпоредбите на чл. 6 при извършване на собствени измервания се осигурява от собственика или ползвателя на обекта.

Чл. 9. Допълнителни изисквания към процедурите за извършване на измервания, включително тези за пробовземане, регистриране, обработка, съхранение и представяне на резултатите, се определят с инструкции на министъра на околната среда и водите.

Глава трета. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРОБОВЗЕМАНЕ И ИЗМЕРВАНЕ

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Измерванията на емисиите на вредни вещества в производствени и вентилационни газове се извършват след последния технологичен агрегат или пречиствателно съоръжение.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Без да се засяга действието на специфичните разпоредби за извършване на измервания, установени при условията и по реда на ЗЧАВ и ЗУО, и отнасящи се до определени неподвижни източници на емисии (инсталации за изгаряне на отпадъци, горивни инсталации, съоръжения за съхранение и товарене на бензини и др.), собственикът или ползвателят на обекта оборудва последния с пробовземни точки и средства за измерване, осигуряващи извършване на регламентирани измервания, в съответствие с изискванията на действащите стандартизационни документи и инструкциите по чл. 9 в случаите, когато последните са налице.

(2) Разположението и броят на точките за пробовземане се определя от собственика или ползвателя на обекта и се утвърждава от директора на РИОСВ, на чиято територия е разположен последният.

Чл. 12. (1) В рамките на избраните сечения на газоходите собственикът или ползвателят на обекта осигурява електрозахранване и оборудва съответния брой точки за пробовземане, отговарящи на следните условия:

1. размерите и достъпността им осигуряват безпрепятствено провеждане на

регламентираните контролни и собствени измервания;

2. броят и разположението им осигуряват правилното измерване, определяне и регистриране на емисиите на всички нормирани вредни вещества, изпускани от обекта (включително отделните неподвижни източници или подобекти), а също така - достоверността, представителността и съпоставимостта на получените резултати;

3. процедурите по обслужването и наблюдението им отговарят на правилата за техника на безопасност;

4. не е налице влияние на външни фактори, като високи температури и влажност, вибрации и удари, силни електрически и магнитни полета, агресивни газове и течности, и други природни, и технологични фактори;

5. разположението им ограничава в максимално възможна степен възможностите за посегателство и умишлена повреда.

(2) Точките за пробовземане, използвани при периодични собствени и контролни измервания, се оборудват и оразмеряват, както следва:

1. вътрешен диаметър (d) на щуцера - 60 - 80 мм;

2. дължина (l) на щуцера - 30 - 40 мм.

(3) Изключения от задължителните размери по ал. 2 при собствени периодични измервания се допускат след съгласуване с РИОСВ, на чиято територия са разположени съответните обекти, в случаите, когато техническите характеристики на използваните средства за измерване го изискват.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) За определяне броя и разположението на автоматичните средства за измерване, използвани за собствени непрекъснати измервания, собствениците или ползвателите на обектите провеждат газодинамични и емисионни изследвания. Избраното местоположение и брой на автоматичните средства за измерване се съгласуват с РИОСВ, на чиято територия е разположен обектът, и писмено се уведомява ИАОС.

(2) Броят и разположението на автоматичните средства за измерване следва да осигуряват:

1. непрекъснатото правилно измерване, определяне и регистриране на емисиите на съответните нормирани вредни вещества от целия обект, както и достоверността и съпоставимостта на получените резултати;

2. независимостта на получените резултати и данни от външни фактори, като високи температури и влажност, вибрации и удари, силни електрически и магнитни полета, агресивни газове и течности, и други природни и технологични фактори;

3. представителността на измерените и регистрираните резултати по отношение на емисиите на индивидуалните вредни вещества, изпускани от обекта (включително отделните неподвижни източници или подобекти).

(3) Автоматичните средства за измерване, включително съответните сонди (осезатели), се инсталират и оборудват в съответствие с изискванията, установени с действащите стандартизационни документи и тези на производителя.

Чл. 14. Компетентните органи съгласно чл. 24, т. 1 ЗЧАВ могат да задължават собственика или ползвателя на обекта да инсталира, поддържа и експлоатира специални технически съоръжения и/или средства за измерване в случаите, когато последното се налага с оглед изпълнението на изискванията по чл. 12, ал. 1 и чл. 13, ал. 2.

Чл. 15. Експлоатацията и поддържането в техническа изправност на точките за

пробовземане и автоматичните средства за измерване, използвани при провеждане на контролни и собствени измервания, е отговорност и задължение на собственика или ползвателя на обекта с неподвижни източници на емисии.

Глава четвърта. КОНТРОЛНИ ИЗМЕРВАНИЯ

Чл. 16. (1) В съответствие с разпоредбите на чл. 25, ал. 3 ЗЧАВ в рамките на една календарна година контролните измервания на емисии от неподвижни източници се извършват по предварително изготвени годишни графици, утвърдени от министъра на околната среда и водите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Годишните графици по ал. 1 се изготвят от ИАОС и РИОСВ, на чиято територия са разположени съответните обекти, и могат да съдържат списъци с контролираните емисии на нормирани вредни вещества за всеки отделен неподвижен източник.

(3) Годишните графици по ал. 1, включително и списъците с контролираните емисии на нормирани вредни вещества по ал. 2, могат да бъдат допълвани по предложение на съответните общински органи.

Чл. 17. (1) Контролни измервания извън годишните графици по чл. 16 се извършват:

1. по решение на компетентните органи по чл. 24, т. 1 ЗЧАВ;
2. по искане на засегнати или предполагащи се за засегнати граждани, както и на техните организации, основано на констатирано от тях замърсяване;
3. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) съгласно чл. 69, ал. 1 ЗООС.

(2) При установено превишаване на НДЕ на вредни вещества в атмосферния въздух разходите за извършване на контролните измервания по ал. 1 се заплащат от собственика или ползвателя на обекта.

Чл. 18. (1) Компетентните органи извършват контролни измервания на нормираните вредни вещества при пускане в експлоатация на нови големи неподвижни обекти (източници), както и след всяко разширение или преустройство на такива обекти в експлоатация.

(2) Контролните измервания по ал. 1 се извършват не по-късно от 12 месеца след пускане в експлоатация на съответния обект или неподвижен източник.

(3) Контролни измервания по ал. 1 на съответните нормирани вещества не са задължителни в случаите, когато последните подлежат на собствени непрекъснати измервания.

(4) Големите неподвижни обекти (източници) по ал. 1 се определят съгласно критериите по т. 3 от част I на Инструкцията за реда, условията, регистрирането и обработката на информацията от големи неподвижни обекти, източници на вредни вещества в атмосферния въздух на Министерството на околната среда и водите (необнародвана).

Чл. 19. (1) Собственикът или ползвателят на обекта с неподвижни източници на емисии осигурява провеждането на контролните измервания при спазване на следните условия:

1. установен технологичен режим на експлоатация на съответните източници, но

не по-малко от 4 часа след пускането им в експлоатация;

2. постоянни параметри на изпусканите производствени и вентилационни газови потоци (обемен дебит, скорост, температура, налягане, съдържание на кислород и водни пари в отпадъчните газове, и др.), с изключение на неподвижните източници по чл. 20;

3. мощност (капацитет/производителност) на съответния неподвижен източник (инсталация, горивна уредба, производствена единица или групи от такива) не по-малка от 70 % от номиналната такава, за периода на измерванията.

(2) За обекти с периодичен режим на експлоатация (асфалтови бази и др.) минималният срок по ал. 1, т. 1 е един час.

(3) Изключения от изискването за минималната мощност (капацитет/производителност) на неподвижния източник по т. 3 на ал. 1 се допускат в случаите, когато последното не може да бъде изпълнено поради определени икономически причини, но само при условие че собственикът или ползвателят на обекта представи необходимите документи, доказващи, че за определен предхождащ период обектът (инсталацията) е работил(а) с по-нисък капацитет.

(4) Документите, които доказват работата на обекта (инсталацията) при по-нисък капацитет, в случаите по ал. 3 или копия от тези документи са неразделна част от констативните протоколи по чл. 20, ал. 3 и чл. 23, ал. 1 и се съхраняват заедно с последните.

Чл. 20. (1) Контролни измервания на емисии от неподвижни източници с различни режими на експлоатация (производствени програми) и променливи параметри на производствените и вентилационни газови потоци се извършват при такива режими и параметри, при които изпусканите емисии са с най-високи стойности след провеждане на серии от предварителни измервания за установяването им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Сериите от предварителни измервания по ал. 1 се провеждат при условие, че в издадените комплексни разрешителни по чл. 117, ал. 1 - 3 ЗООС или в решението по ОВОС не са указани режимите и параметрите на експлоатация, при които се изпускат емисии с най-високи стойности.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Сериите от индивидуалните предварителни измервания се извършват в присъствието на упълномощено от собственика или ползвателя на обекта лице и получените резултати се записват в протокол за извършени контролни/собствени измервания на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници, изготвен по образец съгласно приложение № 1.

(4) При извършване на контролните измервания по ал. 1 собственикът или ползвателят на обекта с неподвижни източници осигурява изпълнението на задължителните условия по чл. 12.

Чл. 21. (1) При периодични контролни измервания на прахови емисии периодът на пробовземане в отделните точки от сечението на газохода се определя в зависимост от очакваното ниво на емисията в дадената точка и не може да бъде по-малък от 3 минути.

(2) При извършване на измерванията по ал. 1 се спазват изискванията на действащите стандартизационни документи.

Чл. 22. (1) При извършване на контролни измервания се измерват и следните параметри на изпусканите газови потоци (отпадъчни газове):

1. геометричните размери на газохода, където се провежда измерването или пробовземането, в mm (милиметри);
  2. средната скорост, в m/s (метра на секунда);
  3. температура, в °C (градуси по Целзий);
  4. манометричен режим (вакуум или свръхналягане), в mmHg (милиметри живачен стълб);
  5. съдържание на кислород, в % об. (обемни проценти);
  6. (нова - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) съдържание на влага, в % об. (обемни проценти).
- (2) В допълнение се отчитат и следните параметри на атмосферния въздух за времето на провеждане на измерванията:
1. температура на атмосферния въздух, в °C;
  2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) барометрично налягане, в hPa.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Контролните измервания се извършват в присъствието на представител на обекта и получените резултати се записват в протокол за извършени контролни/собствени измервания на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници, изготвен по образец съгласно приложение № 1. Констативният протокол се подписва от двете страни и съдържа необходимата информация за обекта и първоначалните данни от контролните измервания.

(2) В случай, че представителят на обекта откаже да подпише констативния протокол по ал. 1, контролните органи осигуряват двама свидетели, които да го подпишат.

(3) Представител на обекта е лице, което е упълномощено за тази цел със заповед на собственика или ползвателя на обекта.

Чл. 24. (1) Всяко контролно измерване включва не по-малко от 3 индивидуални измервания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Резултатите от отделните индивидуални измервания по ал. 1 се регистрират и осредняват за период не по-голям от 30 минути. При измерване на прахови емисии се допускат и по-големи периоди на пробовземане.

Чл. 25. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Въз основа на всеки отделен констативен протокол по чл. 23, ал. 1 се изготвя протокол от изпитване на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници, изготвен съгласно изискванията на ИА БСА по образец съгласно приложение № 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Протоколите от изпитване на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници по ал. 1 съдържат крайните резултати от извършените контролни измервания, включително и резултатите от сериите от предварителни измервания по чл. 20, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) При контролни измервания със средства за измерване, които автоматично извършват корекция по кислородно съдържание, колона 12 в протокола от изпитване на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници по ал. 1 не се попълва.

(4) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Въз основа на протокол по образец съгласно приложение № 1 и протокол по образец съгласно приложение № 2 РИОСВ изготвя доклад за извършени контролни измервания по образец съгласно приложение № 2А за установяване спазването на НДЕ, който се утвърждава от директора на съответната РИОСВ.

(5) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Докладите по ал. 4 се изготвят в два екземпляра (по един за РИОСВ и ИАОС).

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Протоколите по чл. 25 се изготвят в два екземпляра (по един за РИОСВ, на чиято територия е разположен обектът, и за акредитираната лаборатория, извършила измерванията), обозначават се с еднакъв пореден номер и съдържат съответните данни за обекта.

(2) Номерацията на протоколите в рамките на съответната календарна година се извършва от РИОСВ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Протоколите по образец съгласно приложение № 1 се подписват от извършилите измерванията и/или анализите. Протоколите по образец съгласно приложение № 2 се подписват от извършилите измерванията и/или анализите и от ръководителя на съответната акредитирана лаборатория.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Констативните протоколи по чл. 20, ал. 3 и чл. 23, ал. 1, включително съответните документи по чл. 19, ал. 3, протоколът по чл. 155 ЗООС, както и разпечатките от автоматичните средства за измерване се прикрепят към съответния протокол от изпитване на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници по чл. 25, ал. 1 и се съхраняват в съответната лаборатория към ИАОС.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) На основата на протоколите по чл. 24 в ИАОС и РИОСВ се създават съответните бази данни, които съдържат:

1. протоколите и приложенията към тях, а така също и данните и диаграмите, изготвени по тях;
2. друга подходяща информация - наложени имуществени санкции и др.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Протоколите от контролните измервания, включително и тези от предварителните серии по чл. 20, ал. 3, се съхраняват в ИАОС и РИОСВ в продължение на 8 години.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Министърът на околната среда и водите издава Инструкция за реда за попълване на констативните протоколи по чл. 20, ал. 3 и чл. 23, ал. 1 и протоколите от изпитване на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници по чл. 25, ал. 1.

Глава пета. СОБСТВЕНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗМЕРВАНИЯ

Чл. 31. (1) Без да се засяга действието на чл. 16, ал. 1 ЗЧАВ, собственикът или ползвателят на обекта извършва собствени периодични измервания на концентрациите на вредни вещества в отпадъчни газове:

1. при пускане в експлоатация на нов обект, както и след всяко разширение или преустройство на обект в експлоатация;
2. за обекти в експлоатация - не по-малко от един път в рамките на две последователни календарни години;

3. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) в съответствие с решенията по ОВОС на инвестиционните предложения по чл. 99 ЗООС и издадените комплексни разрешителни

по чл. 117, ал. 1 - 3 ЗООС.

(2) Собствените периодични измервания по т. 1 и 2 на ал. 1 обхващат нормираните вредни вещества, посочени в годишните графици по чл. 16, ал. 1.

(3) Собствените периодични измервания по т. 1 на ал. 1 се извършват след достигане на устойчив режим на експлоатация на обектите, но не по-рано от 3 и не по-късно от 12 месеца след пускане в експлоатация на съответния обект.

(4) Собствените периодични измервания по т. 1 и 2 на ал. 1 не се извършват в случаите, когато съответните нормирани вредни вещества са обект на собствени непрекъснати (автоматични) измервания.

Чл. 32. Измерванията по чл. 31 се извършват по начин, който осигурява тяхната достоверност и представителност (включително по отношение на отделните неподвижни източници - подобекти, инсталации, съоръжения и т.н., в рамките на обекта), а така също и възможността за съпоставяне на получените резултати с други резултати от собствени или контролни измервания, отнасящи се до обекти със същата производствена дейност и със сходни режими на експлоатация и технологични параметри.

Чл. 33. (1) Собственикът или ползвателят на обекта осигурява извършването на собствените периодични измервания при изпълнение на технологичните и експлоатационни условия по чл. 19, отнасящи се до извършване на контролни измервания.

(2) За обекти с различни режими на експлоатация (производствени програми) и променливи параметри на производствените и вентилационни газови потоци собствените периодични измервания се извършват при експлоатационни режими и параметри, при които изпусканите емисии са с най-високи стойности, след провеждане на серии от предварителни измервания за установяването им.

(3) Сериите от предварителни измервания за определяне на прахови емисии по ал. 2 се извършват съгласно разпоредбите на чл. 21, отнасящи се до извършване на контролни измервания.

Чл. 34. (1) Всяко собствено периодично измерване включва не по-малко от три индивидуални измервания при устойчиви параметри на експлоатация. В допълнение се извършва поне едно индивидуално измерване при нормален режим на експлоатация и променливи параметри на изпусканите отпадъчни газове - операции за почистване или регенерация, дълги периоди на пускане и спиране на отделни инсталации или съоръжения, и др.

(2) За инсталации по чл. 33, ал. 2 се извършват не по-малко от шест индивидуални измервания при изпълнение на разпоредбите на чл. 20, отнасящи се до реда и начина за извършване на контролни измервания.

(3) Резултатите от индивидуалните измервания по ал. 1 и 2 се регистрират и осредняват за период не по-голям от 30 минути. Получените резултати се обработват (привеждат към нормални условия) и оценяват като половинчасови средни стойности при задължително отчитане на периода на пробовземане.

(4) При измерване на прахови емисии периодът на пробовземане може да превишава 30 минути при задължително изпълнение на изискванията по чл. 21, отнасящи се до извършване на контролни измервания.

(5) За вещества, които могат да се намират в различно агрегатно състояние (частици, пари и газ), извършваните измервания следва да определят общото им съдържание в изпусканите отпадъчни газове.

Чл. 35. (1) При извършване на собствени периодични измервания задължително се измерват параметрите на газовите потоци и атмосферния въздух, посочени съответно в ал. 1 и 2 на чл. 22.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Резултатите от извършените измервания по ал. 1 се регистрират, обработват (осредняват и привеждат към нормални условия) съгласно изискванията на чл. 8 и чл. 21 - 69 от Наредба № 1 от 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (ДВ, бр. 64 от 2005 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) При измерване на емисиите на летливи органични съединения от инсталации, попадащи в обхвата на Наредба № 7 от 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (обн., ДВ, бр. 96 от 2003 г.; изм., бр. 20 от 2007 г., бр. 67 от 2009 г. и бр. 40 от 2010 г.), резултатите от извършените измервания се регистрират, обработват (осредняват и привеждат към нормални условия) съгласно изискванията на чл. 4, т. 1 и чл. 25, ал. 1 от наредбата.

Чл. 36. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Първоначалните резултати от извършените собствени периодични измервания, включително и резултатите от предварителните серии от измервания по чл. 33, ал. 2, се записват от извършващата измерванията акредитирана лаборатория протокол за извършени контролни/собствени измервания на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници, изготвен по образец съгласно приложение № 1. Констативният протокол се подписва от лицата, извършили измерванията, и представител на обекта.

(2) Констативният протокол съдържа необходимата информация за обекта и първоначалните данни от извършените измервания.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Крайните резултати от собствените периодични измервания, включително и резултатите от сериите от предварителни измервания по чл. 33, ал. 2, се записват в протокол от изпитване на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници, изготвен по образец съгласно приложение № 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) При собствени периодични измервания със средства за измерване, които автоматично извършват корекция по кислородно съдържание, колона 12 в протокола по ал. 1 не се попълва.

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Протоколите по чл. 37 се изготвят в два екземпляра (по един за собственика на обекта и за акредитираната лаборатория, извършила измерванията), обозначават се с пореден номер и съдържат необходимите данни за обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Протоколите по образец съгласно приложение № 2 се подписват от извършилите измерванията и/или анализите и от ръководителя на съответната акредитирана лаборатория.

(3) Констативните протоколи по чл. 36, ал. 1, а така също и разпечатките от автоматичните средства за измерване се прикрепят към протоколите и се съхраняват като неделима част от тях заедно с последните от собственика или ползвателя на обекта.

Чл. 39. (1) Не по-късно от един месец след извършване на съответните собствени периодични измервания собственикът или ползвателят на обекта представя доклад за получените резултати в РИОСВ, на чиято територия е разположен последният.

(2) Докладът за резултатите от извършените измервания по ал. 1 съдържа:

1. име, адрес и собственик (ползвател) на обекта с неподвижни източници на емисии; лице за контакти - телефон, факс и др.;

2. описание на отделните неподвижни източници на емисии (подобекти), подлежащи на измервания, и разположението им в рамките на обекта;

3. информацията относно планирането на измерванията (за обекти по чл. 33, ал. 2 се прилагат и копия от констативните протоколи с резултатите от предварителните серии от измервания);

4. протоколите по чл. 37;

5. използвани методи и средства за измерване - посочват се идентификационните номера на използваните стандартизационни документи;

6. експлоатационните и технологични условия през време на извършване на измерванията (натоварване на инсталацията и др.), необходими за оценка на резултатите от индивидуалните измервания; в случаите на прилагане на изключението по чл. 19, ал. 3 се посочват причините за това;

7. състояние и ефективност на работа на съответните пречиствателни устройства и съоръжения в случаите, когато последните са налице;

8. вид, количество и състав (характеристиките) на използваните горива, суровини и материали;

9. име и адрес на акредитираните лица или лаборатории, извършили измерванията; лице за контакти - телефон, факс и др.;

10. копие или пореден номер на атестата, издаден от БСА и удостоверяващ акредитацията на лицата и лабораториите по т.9, за извършване на емисионен контрол;

11. дата и час на провеждане на измерванията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Директорът на РИОСВ, на чиято територия е разположен обектът, съгласувано с ИАОС, действайки по своя собствена инициатива или по предложение на общинските органи, може да определя допълнителни изисквания към съдържанието на докладите, извън посочените в ал. 2, които са специфични за даден обект или категория обекти.

(4) Докладът по ал. 1 се представя едновременно на хартиен и на магнитен носител.

Чл. 40. (1) Резултатите от собствените периодични измервания се приемат за достоверни след утвърждаване на докладите за резултатите по чл. 37, ал. 1 от директора на РИОСВ, на чиято територия е разположен обектът.

(2) Докладите за резултатите от измерванията се съхраняват от собственика или ползвателя на обекта в продължение на 8 години и при поискване се предоставят на компетентните органи по чл. 24, т. 1 ЗЧАВ.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Въз основа на утвърдените доклади за резултатите от извършените собствени периодични измервания, при констатирано превишаване на НДЕ на вредни вещества в атмосферния въздух, на собствениците или ползвателите на обекти се налагат санкции съгласно чл. 69, ал. 1 ЗООС.

Глава шеста. СОБСТВЕНИ НЕПРЕКЪСНАТИ ИЗМЕРВАНИЯ

Чл. 42. (1) Собственикът или ползвателят на обект извършва собствени непрекъснати (автоматични) измервания съгласно чл. 43 и 44, включително регистриране, обработка и съхранение на резултатите съгласно чл. 49, в рамките на съответната календарна година.

(2) Без да се засяга действието на ал. 1, в рамките на съответните обекти, собственикът или ползвателят на последните извършва собствени непрекъснати измервания при съответните неподвижни източници на емисиите на вредни вещества, в съответствие с решенията по ОВОС и разрешителните за експлоатация по чл. 15, ал. 1 ЗЧАВ.

(3) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Собствените непрекъснати измервания се извършват при спазване на изискванията на Инструкция № 1 от 2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (ДВ, бр. 69 от 2003 г.).

Чл. 43. (1) В рамките на обектите съгласно приложение № 3, при съответните неподвижни източници на емисии, на собствени непрекъснати измервания подлежат следните вредни вещества в случаите, когато масовите им потоци превишават съответните стойности:

1. серен двуокис 50 кг/ч.;
2. азотни окиси 30 кг/ч.;
3. въглероден окис 100 кг/ч.;
4. флуор и неговите газообразни 0,5 кг/ч.;
- съединения, определени като флуороводород
5. газообразни хлорни съединения, 3 кг/ч.;
- определени като хлороводород
6. хлор 1 кг/ч.;
7. сероводород 1 кг/ч.;
8. прах (и/или сажди) 10 кг/ч.;

(2) При непрекъснато измерване на масовата концентрация на серен двуокис масовата концентрация на серния триокис следва да бъде определена по време на калибрирането и включена в окончателните резултати.

(3) В случаите, когато резултатите от извършените измервания показват, че частта на азотния двуокис е по-малка от 10 % от общите емисии на азотни окиси, концентрацията на азотен двуокис в отпадъчните газове може да бъде определяна чрез изчисления.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Нови обекти, както и обекти в експлоатация, подлежащи на разширение или преустройство, се оборудват при съответните неподвижни източници със СИ за непрекъснато определяне на концентрациите на органични вещества, определени като общ въглерод, в случаите, когато техните масови потоци превишават следните стойности съгласно Наредба № 1 от 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии:

1. за вещества от I клас - 1 кг/ч.;

2. за вещества от II клас - 10 кг/ч.;
3. за вещества с канцерогенно въздействие - 0,1 кг/ч.

Чл. 45. (1) За вещества, които могат да се намират в различно агрегатно състояние (частици, пари и газ), масовите потоци по чл. 43, ал. 1 и чл. 44 се отнасят до общото им съдържание в изпусканите отпадъчни газове.

(2) Масовите потоци по ал. 1 се отнасят за мястото на определяне (измерване) на емисиите на съответните вредни вещества.

(3) За неподвижни източници с повече от един газоход и/или изпускателни устройства масовите потоци по ал. 1 се отнасят до общия масов поток на съответните вредни вещества (сумата от масовите потоци в отделните газоходи и/или изпускателни устройства).

(4) Към обекти, в които определени пречиствателни съоръжения, независимо от тяхната висока ефективност, се налага да бъдат спирани често, за да се гарантира необходимата степен на безопасност по време на експлоатация, или пък се налага съществено ограничаване на ефективността на последните, се прилагат масовите потоци, които се получават при работа на останалите пречиствателни съоръжения.

Чл. 46. (1) Измерванията по чл. 43, ал. 1 и чл. 44 се извършват по начин, който осигурява достоверното и представително определяне на емисиите на вредни вещества, изпускани от отделните неподвижни източници - подобекти, инсталации, съоръжения и т.н.

(2) Измерванията по ал. 1 осигуряват възможност за съпоставяне на получените резултати с други резултати от собствени или контролни измервания, отнасящи се до обекти със същата производствена дейност и със сходни режими на експлоатация и технологични.

Чл. 47. В случаите, когато е налице трайна взаимовръзка между емисиите на отделни вредни вещества, на собствени непрекъснати измервания (СНИ) подлежат единствено водещите вещества.

Чл. 48. Неподвижните източници, които подлежат на СНИ, следва да бъдат оборудвани с автоматични средства за измерване (АСИ) и непрекъснато определяне на технологичните параметри (температура, налягане, обемен дебит, съдържание на кислород и водни пари в отпадъчните газове, и др.), необходими за изпълнение на изискванията по чл. 49 за оценка и обработка на резултатите от измерванията.

Чл. 49. Автоматичните средства за измерване, използвани при извършване на СНИ, следва да осигуряват непрекъснатото определяне и последователно регистриране на емисиите на съответните вредни вещества, а така също и необходимата оценка и обработка на резултатите съгласно следните изисквания:

1. измерените стойности се използват за определяне на съответните половинчасови средни стойности за всеки последователен период от 30 минути; първичните резултати и половинчасовите средни стойности се регистрират в последователен ред;

2. последователните половинчасови средни стойности по т. 1 се разпределят в не по-малко от 20 групи според честотата на регистриране, в рамките на съответната календарна година, и според величината им;

3. резултатите от измерванията след разпределянето им по групи съгласно т. 2

се съхраняват във файлове;

4. определянето на честотите на регистриране и разпределянето по групи започва отново с началото на новата календарна година;

5. честотите (групите) по т. 4 следва да бъдат достъпни за прочит във всеки един момент и да бъдат определяни ежедневно;

6. въз основа на отделните половинчасови средни стойности по т. 1, за всяко отделно денонощие, в рамките на календарната година, се определят съответните среднодневни стойности, отнесени към периода на работа на инсталацията (за съответното денонощие); среднодневните стойности се регистрират и съхраняват в последователен ред;

7. среднодневните стойности по т. 6 се съхраняват и във файлове, разпределени по групи според честотата на регистриране.

Чл. 50. (1) Резултатите от СНИ се представят на РИОСВ, на чиято територия е разположен обектът, под формата на годишен доклад, не по-късно от три месеца след изтичане на съответната календарна година.

(2) Собствениците или ползвателите на обекти, подлежащи на собствени непрекъснати измервания, предоставят първичните резултати и половинчасовите средни стойности съгласно чл. 49, т. 1 в РИОСВ, на чиято територия е разположен обектът, не по-късно от 5 работни дни след изтичане на съответния календарен месец.

Чл. 51. Годишните доклади по чл. 50, ал. 1 съдържат следната задължителна информация:

1. собственик (ползвател), име и адрес на обекта, подлежащ на собствен непрекъснат емисионен контрол;

2. лице за контакти - телефон, факс и др.;

3. за всеки отделен замърсител (вредно вещество) и неподвижен източник, в рамките на съответните обекти (подобекти):

а) норми за допустими емисии;

б) начало и край на контролния период;

в) производител, вид и основни технически характеристики на използваните средства за измерване (удостоверението съгласно чл. 3, ал. 2, т. 1 се прилага);

г) използвани измервателни методи и стандартизационни документи, с които те са установени;

д) дата на последната проверка на СИ;

е) дата на последното калибриране на СИ;

ж) име, адрес и лице за контакти в лабораторията/те (лицето/та), извършили проверката и калибрирането (номерата на свидетелствата съгласно чл. 3, ал. 2, т. 2 и 3 се прилагат);

з) последователни средни стойности съгласно чл. 49, т. 1 и 6 (върху хартиен или магнитен носител), включително и разпределени по групи, и честоти на регистриране, съгласно изискванията на последния;

и) продължителност и причини за регистрираните превишавания на НДЕ;

й) технологично време на действие на съоръжението (инсталацията) и пречиствателните съоръжения към него (в случаите, когато такива са инсталирани);

к) количества и характеристики за ползваните суровини, горива и параметрите на технологичните режими, имащи влияние върху вида и количеството на емисиите;

л) причини, време и продължителност на спиранията (аварийни и технически) на съоръжението или инсталацията и пречиствателните съоръжения към него (в случаите,

когато такива са инсталирани).

Чл. 52. Първоначалните резултати от проведените СНИ, а така също и средните стойности по чл. 49, т. 1 и 6, се съхраняват върху хартиен или магнитен информационен носител (разпределени по групи в съответните файлове) за период 8 години.

Чл. 53. (1) Калибрирането на АСИ се извършва спрямо период на осредняване от 30 минути.

(2) В отделни случаи, например при циклично производство, производство на отделни партии и др., се допускат периоди на калибриране и периоди на осредняване по чл. 49, т. 1, които са по-големи от 30 минути.

(3) В случаите, когато разпоредбите на ал. 1 не могат да бъдат изпълнени поради определени технологични причини, с разрешение на директора на съответната РИОСВ, на чиято територия е разположен обектът, се допуска калибриране спрямо периоди на осредняване, които са по-малки от 30 минути.

Чл. 54. При извършване СНИ съответните НДЕ на вредни вещества не са превишени в случаите, когато в рамките на разглежданата календарна година са изпълнени следните условия:

1. нито една средномесечна стойност (изчислена като средна стойност от всички стойности съгласно чл. 49, т. 6, регистрирани през съответния месец) не превишава съответната НДЕ;

2. за произволно избран период от 48 часа - 97 % от всички половинчасови средни стойности за серен двуокис и прах не превишават 110 % от НДЕ на тези замърсители;

3. за произволно избран период от 48 часа - 95 % от всички половинчасови средни стойности за азотни окиси не превишават 110 % от НДЕ;

4. нито една от осреднените стойности на измерените концентрации на останалите вредни вещества за произволно избран период от 7 дни не превишава съответните НДЕ.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Към реда и начина за извършване на измервания на емисиите от вредни вещества, изпускани от инсталации за изгаряне на отпадъци, с предимство се прилагат съответните специфични разпоредби, установени съгласно чл. 15 и 23 ЗУО (респективно според вида на отпадъците) със:

1. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Наредба № 8 от 2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 83 от 2004 г.; изм., бр. 87 от 2007 г. и бр. 27 от 2011 г.);

2. Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на опасни и производствени отпадъци.

Чл. 56. Въз основа на утвърдените доклади за резултатите от извършените собствени непрекъснати измервания съгласно чл. 50, ал. 1 и представените резултати от измерванията съгласно ал. 2 на същия член, при констатирано превишаване на НДЕ на вредни вещества в атмосферния въздух на собствениците или ползвателите на обекти се налагат санкции съгласно Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и чл. 54 от тази наредба.

Глава седма.
ОСИГУРЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО НА ИЗМЕРВАНИЯТА (НОВА - ДВ, БР. 34 ОТ 2011 Г.)

Чл. 57. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) (1) Лабораториите, извършващи контролни и собствени измервания по чл. 3, ал. 1, се акредитират като лаборатории за изпитване от ИА БСА.

(2) Акредитацията се извършва съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2006 "Общи изисквания относно компетентността на лабораториите за изпитване и калибриране".

Чл. 58. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) (1) Измерванията се извършват по методи, които са установени със съответните EN или ISO стандарти, въведени като БДС, като приоритет имат първите.

(2) В отсъствие на такива - по методики, утвърдени от министъра на околната среда и водите.

(3) При липса на такива за даден атмосферен замърсител изготвянето на методика се явява задължение на акредитираната лаборатория, извършваща собствените измервания.

Чл. 59. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Методите за измерване по чл. 58, ал. 2 и 3 се валидират от лабораториите за изпитване и калибриране при отчитане на специфичните изисквания на средствата за измерване и контрол.

Чл. 60. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Средствата за измерване се калибрират не по-малко от един път в рамките на една календарна година от акредитирани лаборатории за калибриране.

Чл. 61. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Калибрирането на средствата за измерване по чл. 59 се извършва със сертифицирани стандартни материали, проследими до национални и/или международни еталони.

Чл. 62. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) (1) Автоматичните средства за измерване, използвани за провеждане на собствени непрекъснати и периодични измервания, подлежат на проверка от собственика или ползвателя на обекта чрез паралелни измервания по съответните референтни методи поне веднъж годишно.

(2) Собственикът или ползвателят на обекта информира компетентния орган за резултатите от проверката по ал. 1

Чл. 63. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Лабораториите, извършващи измервания на емисиите на вредни вещества в отпадъчни газове, трябва да притежават следните документи по качеството:

1. свидетелство от калибриране на използваните СИ;
2. сертификати на сертифицираните стандартни материали (включително неопределеността им);
3. регистрационни картони на средствата за измерване, съдържащи записи за извършени дейности (калибриране, профилактика, ремонт и др.);

4. протоколи с резултати от изчислена неопределеност от измерване.

Заключителни разпоредби

§ 1. Тази наредба се издава на основание § 5 във връзка с чл. 18, т. 1 и чл. 25, ал. 4 ЗЧАВ.

§ 2. Указания и инструкции по прилагането на наредбата дава министърът на околната среда и водите.

§ 3. Към действащи обекти в експлоатация разпоредбите на наредбата за извършване на собствени непрекъснати измервания се прилагат от 31 декември 2002 г.

§ 4. Разпоредбите на чл. 31, отнасящи се до извършването на собствени периодични измервания, се прилагат от 31 декември 2000 г.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Към реда и начина за извършване на измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации (парогенератори), инсталации и дейности, при които се използват органични разтворители и инсталации за изгаряне и съвместно изгаряне на отпадъци, с предимство пред разпоредбите на тази наредба се прилагат съответните специфични разпоредби, установени на основание чл. 9, ал. 1 ЗЧАВ и чл. 15, ал. 2 ЗУО.

§ 6. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2011 г.) Контролни измервания по смисъла на чл. 16, ал. 1 от наредбата, извършвани от компетентните органи по чл. 24, т. 1 ЗЧАВ, на предприятия със собствени непрекъснати измервания и/или собствени периодични измервания се провеждат до 01.01.2012 г.

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 6 ОТ 1999 Г. ЗА РЕДА И НАЧИНА ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА, ИЗПУСКАНИ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ ОБЕКТИ С НЕПОДВИЖНИ ИЗТОЧНИЦИ

(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2011 Г.)

§ 25. Навсякъде в текста на наредбата:

1. Думите "Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда" и абревиатурата ("ЗОВВООС") се заменят съответно със "Закона за управление на отпадъците" и "ЗУО".

2. Думите "Национален център по околна среда и устойчиво развитие" и абревиатурата "НЦОСУР" се заменят съответно с "Изпълнителна агенция по околна среда" и "ИАОС".

3. Думите "протокол за резултатите" се заменят с "протокол от изпитване на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници".

Приложение № 1 към чл. 20, ал. 3; чл. 23, ал. 1 и чл. 36, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 52 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.)

Акредитирана лаборатория
за изпитване
Сертификат ...../валиден
до .....
Издаден от ИА БСА

Обект: .....
Подобект: .....
Град: .....
Адрес: .....
Телефон: .....
ЕИК /Булстат: .....

ПРОТОКОЛ №...../.....

**ЗА ИЗВЪРШЕНИ КОНТРОЛНИ/СОБСТВЕНИ ИЗМЕРВАНИЯ
НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА, ИЗПУСКАНИ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ НЕПОДВИЖНИ ИЗТОЧНИЦИ**

.....
(описание на неподвижния източник)

.....
(място на измерването/ пробовземането)
Номинална мощност (капацитет)

.....
(посочва се измервателната единица)

Измерванията са предварителни: да / не

А. Данни за инсталацията по време на измерването:

1. Натоварване (капацитет)

.....
(посочва се измервателната единица)

2. Вид и разход на горивото:

3. Начин на изгаряне на горивото:

4. Общ брой на газоходите, изпускащи вредни вещества:

5. Вид на пречиствателните съоръжения:

Б. Измерени параметри, необходими за определяне на емисиите и параметри на околната среда

Измерени параметри

	Газоход №			Газоход №		
	изм. 1	изм. 2	изм. 3	изм. 1	изм. 2	изм. 3
1	2	3	4	5	6	7
1. Барометрично налягане (hPa)						
2. Температура на въздуха (°C)						
3. Температура на газовете в газохода (°C)						
4. Влага (об. %)						
5. Налягане или вакуум в газохода (hPa)						
6. Влага (обемни %)						
7. Налягане или вакуум в газохода (hPa)						
8. Геометрични размери на газохода (mm)						
9. Средна скорост на газа (m/s)						

Забележка. При по-голям брой газоходи или измервания се попълва отделен протокол.

Използвани технически средства:

.....
(наименование, тип, идентификационен номер)

В. Методи за вземане на извадки (за отделните вредни вещества) - попълва се само при измервания чрез вземане на изпитване:

Използвани технически средства:

.....

№ по ред	Код (№) на извадката от вх.-изх. дневник	Продължителност на пробовземането (в минути)	Патрон/филтър от газоход №	№	Разреждане в пробовземната апаратура (hPa)	Температура в пробовземната апаратура (°C)	Диаметър на дюзата (mm)	Обем засму газ (m
----------	--	--	----------------------------	---	--	--	-------------------------	-------------------

Г. Измерени концентрации (в mg/m³ или mg/Nm³ - излишното се зачертава) - попълва се само при измервания с автоматични средства за измерване:

Характеристики на газа	Газоход №			Газоход №			Методи на измерване
	код (№) на извадката от вх.-изх. дневник			код (№) на извадката от вх.-изх. дневник			
	изм. 1	изм. 2	изм. 3	изм. 1	изм. 2	изм. 3	
1	2	3	4	5	6	7	8

Забележка. В колони от 2 до 7 се попълват осреднените за период до 30 минути индивидуални измерени стойности за съответните вредни вещества.

Използвани технически средства:

.....

Извършили измерванията или пробовземанията:

1. ....
2. ....
3. ....

(име, фамилия, длъжност и подпис)

Свидетели(*):

1. ....
2. ....

.....
(трите имена, адрес и подпис)

Дата: .....

Присъствали представители на обекта:

1. ....
2. ....
3. ....

(име, фамилия, длъжност и подпис)

(*) Попълва се в случай, че собственикът или ползвателят или упълномощеното от него лице откаже да подпише кон

Приел извадките за изпитване: .....

(име, фамилия)

Подпис:

.....

Приложение № 2 към чл. 25, ал. 1 и чл. 37, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 52 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2011 г.)

Акредитирана лаборатория за изпитване

Обект:

Адрес:

Сертификат ...../валиден до
Издаден от ИА БСА

Подобект:
град:

Телефон:
ЕИК:

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ

№ ...../.....

НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА, ИЗПУСКАНИ В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ НЕПОДВИЖНИ ИЗТОЧНИЦИ

от

(наименование на неподвижния източник - устройство, инсталация, агрегат или горивна уредба)

1. Емисии в атмосферен въздух

(наименование на продукт - идентификация)

2. Заявител на изпитването:

(наименование и адрес на заявителя; документ за възлагане; номер на договора; номер и дата на протокола за вземане)

3. Метод за изпитване:

(номер на стандартизирани или валидирани методи)

4. Дата на получаване на извадките:

5. Количество на изпитваните извадки:

(брой извадки, код (№) на извадките и описание на мястото на вземане на извадката)

6. Дата на извършване на изпитването:

Ръководител на лабораторията: .....

7. Резултати от измерването/изпитването:

№ по ред	Код (№) на извадката по вх.-изх. дневник	Газо-ход		Характеристика	Ши-фър	Клас	Отпадъчни газове		Масов съдържание на O2	Емисия на вредното вещество		Метод измерена*	приведена			
		№	№				тем-пература	налягане		поток на вредното вещество	потока на вредното вещество					
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1																
2																
3																
4																

Легенда: * - по-малко от границата на количествено определяне на метода

- съгласно Наредба №

Забележка:

1. Резултатите от изпитванията се отнасят само за изпитваната извадка.

2. Извлечения от изпитвателния протокол не могат да се размножават без писмено съгласие на лабораторията.

3. Неразделна част от Протокола за изпитване е Протокол № ...../..... за извършени собствени/контролни измервания.

4. Измерените емисии (концентрации) са коригирани за съдържание на кислород с K = ... (Дебит коригиран за кислород).

5. Измереното количество газове е коригирано за съдържание на влага с .....%.

Извършили измерването:

1. ....

(име, фамилия, подпис)

2. ....

(име, фамилия, подпис)

Извършили изпитването:

1. ....

(име, фамилия, подпис)

2. ....

(име, фамилия, подпис)

Съгласувал измерването/изпитването: .....

(фамилия, подпис)

Ръководител на лабораторията: .....

(фамилия, подпис, печат)

Приложение № 2А към чл. 25, ал. 4

(Ново - ДВ, бр. 34 от 2011 г.)

ДОКЛАД ЗА ПРОВЕДЕНИ КОНТРОЛНИ ИЗМЕРВАНИЯ

Докладът е изготвен въз основа на протокол от изпитване № ...../дата.

Обект: .....

Подобект: .....

Комин (газоход) .....

Контролиран замърсител	Измерена концентрация, mg/Nm ³	НДЕ, mg/Nm ³	Оценка на съответствието с НДЕ (пъти НДЕ)	Измерен масов поток kg/h	Норма за масов поток kg/h	Оценка на съответствието между нормата и измерения поток
------------------------	---	-------------------------	---	--------------------------	---------------------------	--

Дата на изготвяне на доклада: .....

Изготвил доклада: .....

(име и длъжност)

Утвърдил:

Директор на РИОСВ .....

(фамилия, подпис и печат)

Приложение № 3 към чл. 43, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.)

Обекти с неподвижни източници на емисии, които подлежат на собствени непрекъснати измервания

1. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Горивни инсталации (парогенератори) с топлинна мощност ≥ 100 MWth или група горивни инсталации в общ комин със сумарна топлинна мощност ≥ 100 MWth.

2. Нефтопреработващи и нефтохимически инсталации, включително инсталации за органичен синтез и производство на полимери.

3. Металургични предприятия за производство на стомана и чугун с капацитет $\geq 100\ 000$ т/г

4. Предприятия за леење на стомана и чугун с капацитет i 2,5 т/ч
5. Металургични предприятия за производство на цветни метали с капацитет i 20 т/24 ч. и олово i 4 т/24 ч.
6. Инсталации за производство на цемент с капацитет i 50 т/24 ч.
7. Инсталации за производство на сярна киселина и производство на серни продукти с използване на Клаус процес.
8. Инсталации за производство на азотна киселина.
9. Предприятия за производство на целулоза и хартия с капацитет i 100 000 т/г.
10. Предприятия за боядисване на автомобили с капацитет i 50 000 МПС/г.
11. Инсталации за производство на стъкло с използване на олово с капацитет i 20 т/24 ч.
12. Инсталации за производство на торове.